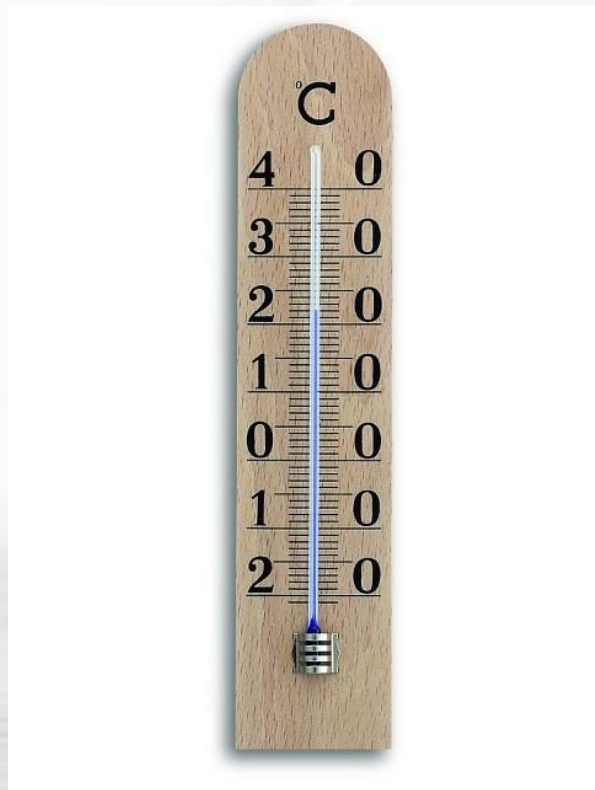

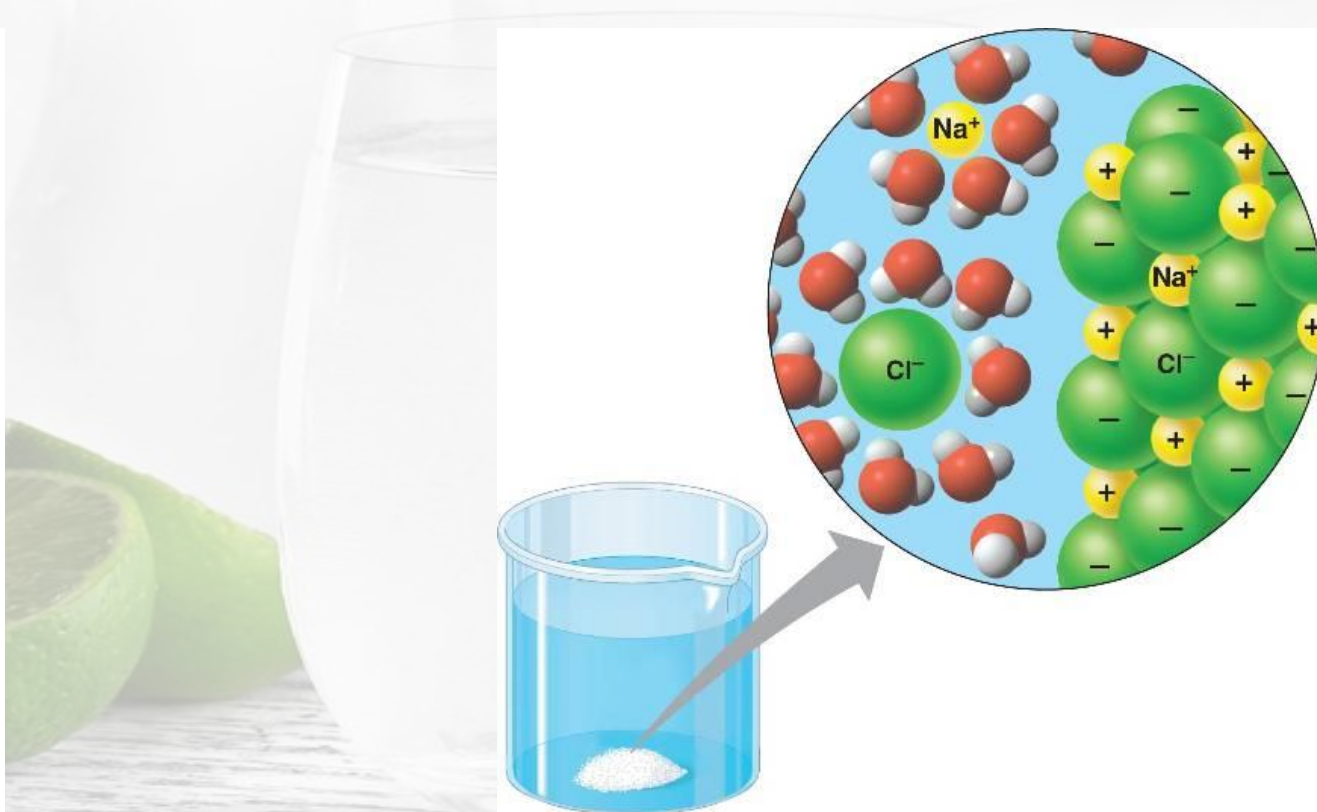
Pitný režim

Bc. Martin Krobot

K čemu nám je voda?

TEPLOTA

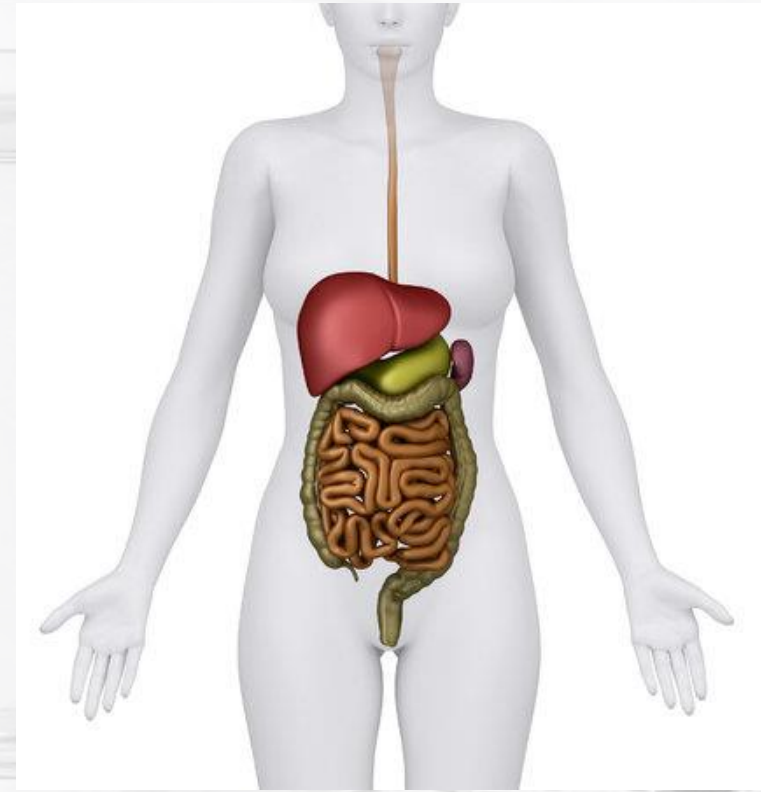
ROZPOUŠTĚDLO

K čemu nám je voda?

---

copyright Ambiance-Live © 2010

VYLUČOVÁNÍ

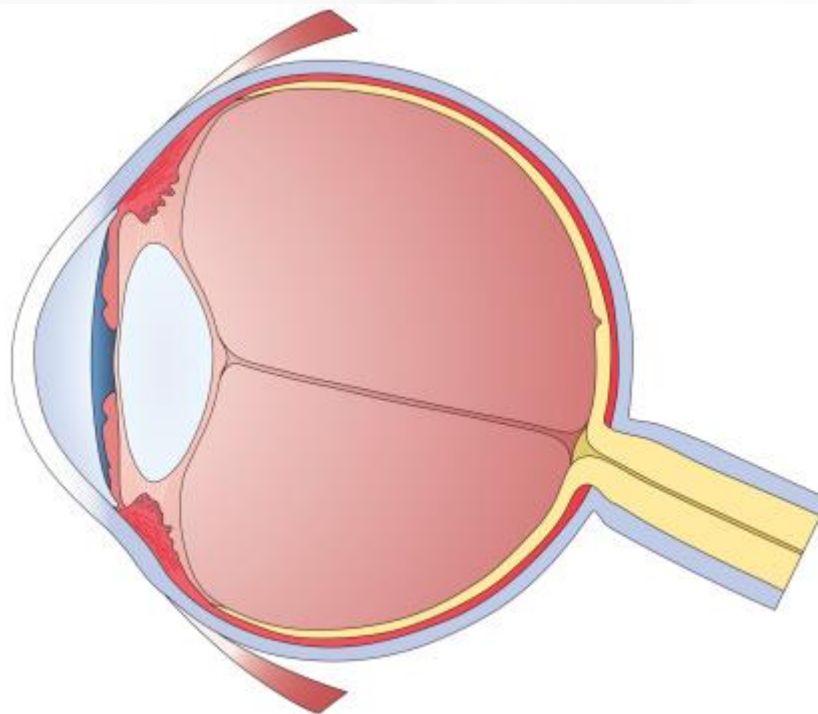
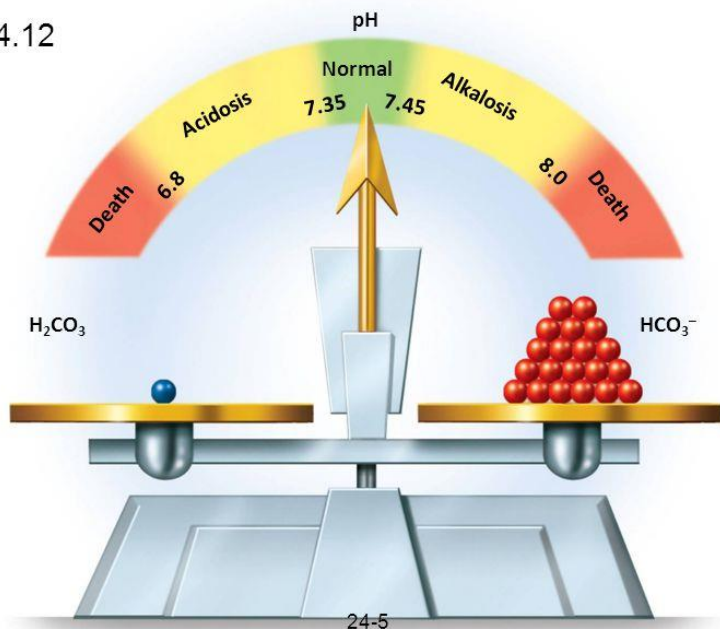
TRÁVICÍ ŠTÁVY

K čemu nám je voda?

Acid-Base Balance

Copyright © The McGraw-Hill Companies, Inc. Permission required for reproduction or display.

Figure 24.12

**ACIDOBAZICKÁ
ROVNOVÁHA**

NÁRAZNÍK

Zastoupení vody

---

60 – 70 %

dospělý

až 80 %

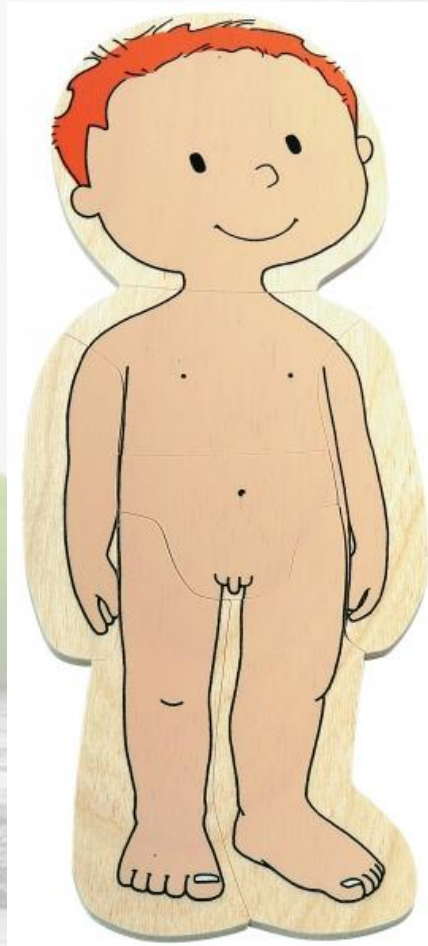
kojenec

- může se měnit v souvislosti se zdravotním stavem
- potíže již při nedostatku v jednotkách %

Bilance tekutin

PŘÍJEM

VÝDEJ

Bilance tekutin

Při příjmu 2 300 ml*:

• příjem

- tekutiny: 1 400 ml
- potraviny: 700 ml
- metabolismus: 200 ml

• výdej

- moč: 1 400 ml
- stolice: 100 ml
- pot: 100 ml
- dýchání aj.: 700 ml

Voda v potravinách

Pšeničný chléb

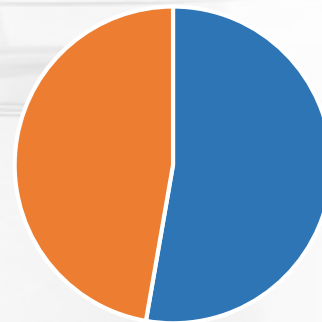
■ voda ■ sušina

Okurka

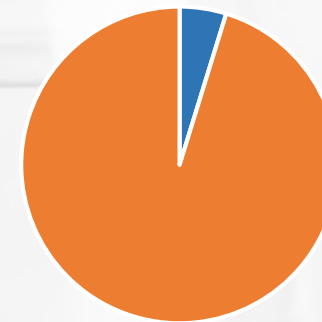
■ voda ■ sušina

Kuřecí prsa restovaná

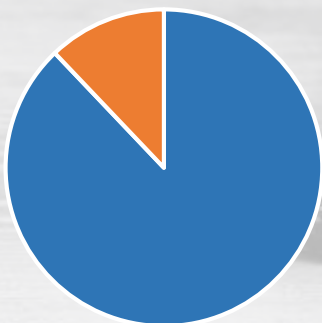
■ voda ■ sušina

Vlašské ořechy

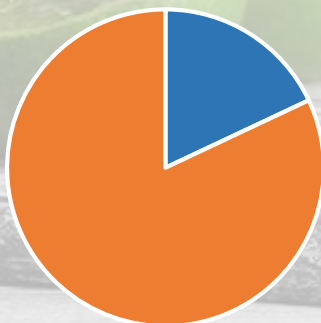
■ voda ■ sušina

Jogurt

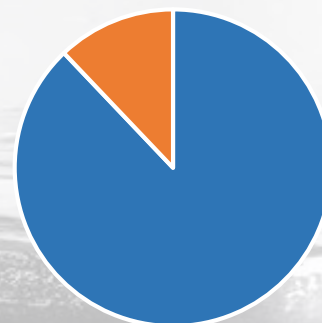
■ voda ■ sušina

Máslo

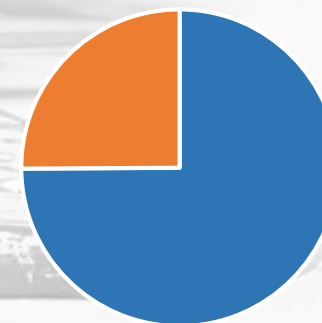
■ voda ■ sušina

Víno bílé

■ voda ■ sušina

Banán

■ voda ■ sušina

Příjem tekutin

EFSA

(European Food Safety Authority)

2 000 ml/den ženy

2 500 ml/den muži

(včetně potravin)

Příjem tekutin

DACH

(Referenční hodnoty pro příjem živin)

2 600 ml/den 25-50 let

2 250 ml/den >65 let

(včetně potravin)

Příjem tekutin

MZ ČR

1 500 – 2 000 ml/den

30-35 ml/kg/den

(bez potravin)

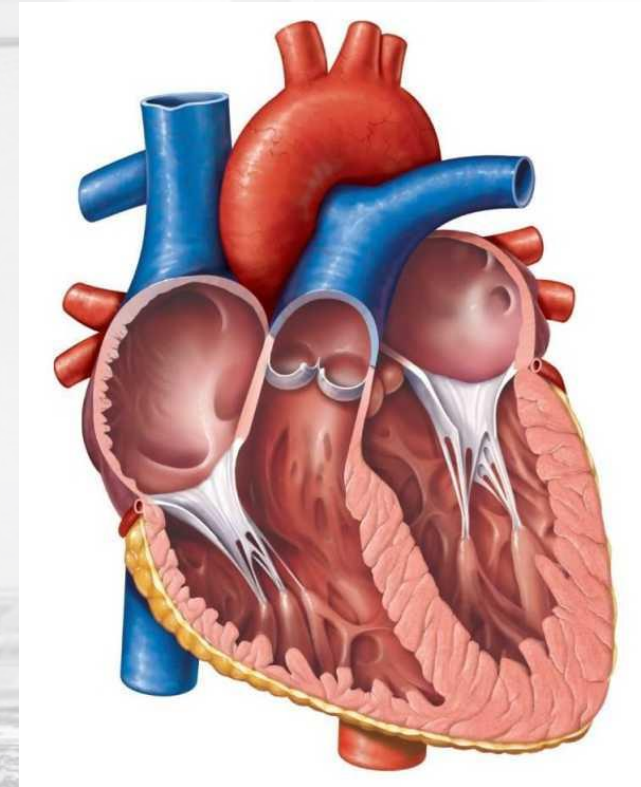
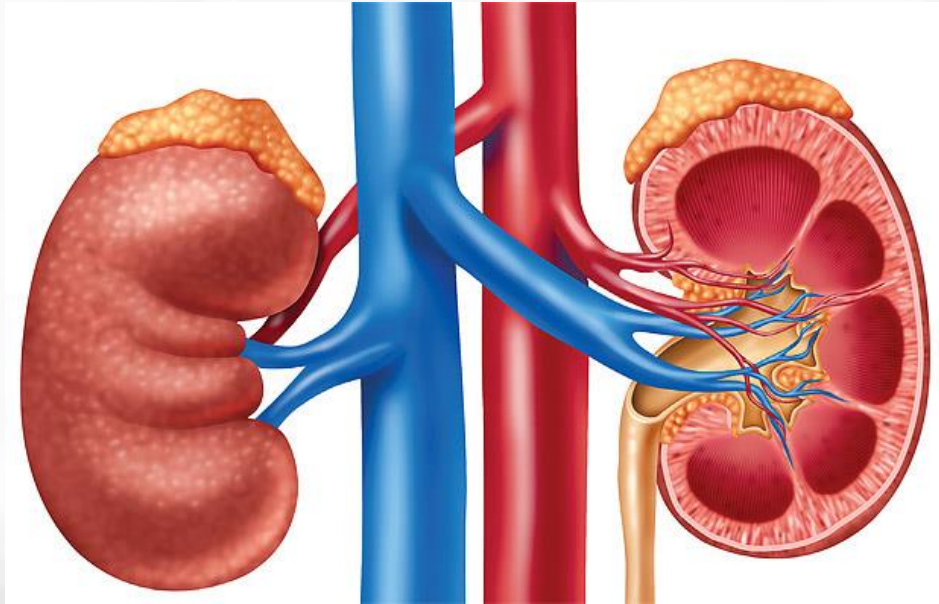
Zvýšená potřeba tekutin

Omezení příjmu tekutin

SELHÁNÍ LEDVIN
SELHÁNÍ SRDCE

Nedostatek tekutin

• dehydratace

-
- žízeň, suché sliznice, koncentrovaná moč
  - pokles tlaku při vstávání (orthostatická hypotenze), závrať, bolest hlavy, rychlý puls
  - trvale rychlý puls, nízké napětí kůže, minimální močení, křeče
  - zástava močení, smrt

Nedostatek tekutin – moč

1		Good
2		Good
3		Fair
4		Dehydrated
5		Dehydrated
6		Very dehydrated
7		Severe dehydration

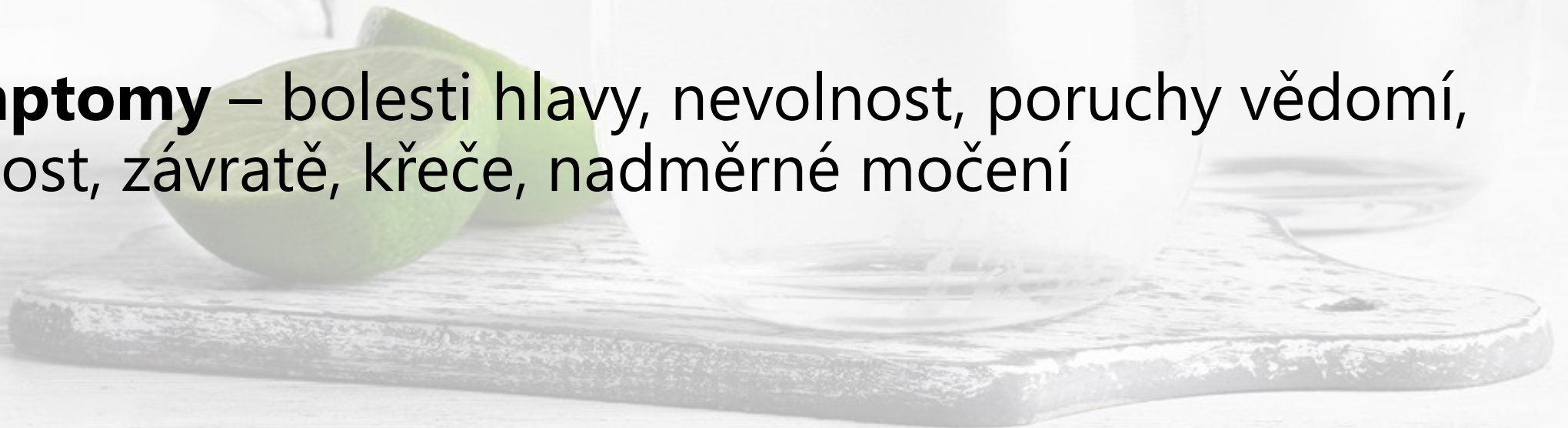
Nadbytek tekutin

- **intoxikace vodou**

- rychlý excesivní příjem vody
- neschopnost vodu vyloučit
- přemrštěný přívod tekutin infuzemi

- **symptomy** – bolesti hlavy, nevolnost, poruchy vědomí, slabost, závratě, křeče, nadměrné močení

Jak tedy na to?

Jakmile vstanete, jako úplně první věc, co uděláte, je vypít **litr a půl vody** - pokud vám to nepůjde najednou, začněte s takovým množstvím, jaké zvládnete a postupně přidávejte. Může být **studená nebo teplá**.

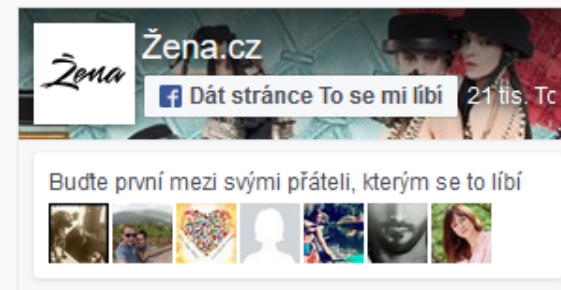
Pak si vyčistěte zuby a proveďte běžnou hygienu, jak jste zvyklí, ale snídani - jídlo i pití - **odložte ještě dalších 45 minut**. Teprve potom se můžete normálně nasnídat. Další dvě hodiny ale nejzte ani nepijte nic. Toto omezení platí u všech dalších jídel za den.

Pokud budete tento režim dodržovat určitý počet dní, mělo by dojít k **zásadnímu zlepšení**

- Vysoký tlak 30 dní
- Žaludeční problémy 10 dní
- Diabetes 30 dní
- Zácpa 10 dní
- Tuberkulóza 90 dní
- Artritida - v prvním týdnu dodržovat jen 3 dny, teprve ve druhém a dalších týdnech denně. Výsledky se mají dostavit zhruba do měsíce

V čem se shodnou s klasickou medicínou?

Faktem je, že zvýšený příjem tekutin vám lékaři doporučí při mnoha nemocech - namátkou při chřipce, infekcích, všech horečnatých stavech.

A glass pitcher and a glass of water with a lime slice on a wooden cutting board. The text is overlaid on the image.

**NA CO DÁT
POZOR**

1. Cukr

A still life composition featuring a glass pitcher and two glasses of water on a wooden surface, with a lime slice and wedge nearby. The text "1. Cukr" is overlaid in the center.

Cukr v nápojích – Coca-cola

11,6 g cukru ve 100 ml
(oslazený čaj – to samé ve 250 ml)

224 g cukru ve 2 l
(3 800 kJ – cca 2 obědy)

Cukr v nápojích – Cappy Pulpy

11,1 g cukru ve 100 ml
(oslazený čaj – to samé ve 250 ml)

222 g cukru ve 2 l
(3 800 kJ – cca 2 obědy)

Cukr v nápojích – přehled

Nápoj	Množství cukru na 100 ml
voda	0 g/100 ml
Hanácká kyselka pomeranč	3,2 g/100 ml
hrnek čaje + 2 lžičky cukru	4,8 g/100 ml
pomerančový džus s vodou 1:1	5,1 g/100 ml
pomerančový džus neředěný	10,2 g/100 ml
Coca-cola	11,6 g/100 ml
Semtex original	12 g/100 ml

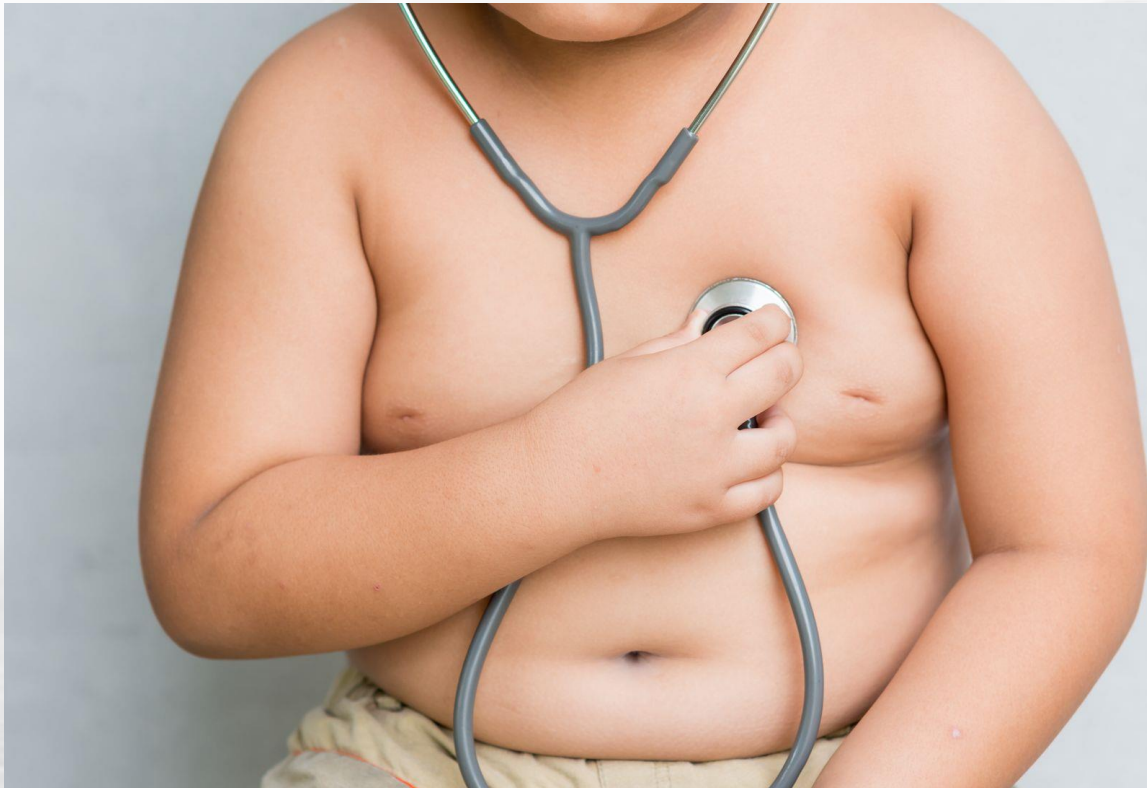
Celkové nevýhody soft drinks

- velmi vysoký obsah **cukru** (Mirinda – 13 g/100 ml)
- **finanční** náročnost
- vysoké množství **CO₂**
  - CO₂ je odpadní látka metabolismu
  - potlačuje pocit žízně
  - snižuje objem vypité tekutiny

Rizika spojená s cukrem

DIABETES

**KARDIOVASKULÁRNÍ
ONEMOCNĚNÍ**

**NÁDOROVÁ
ONEMOCNĚNÍ**

PORUCHY FUNKCE JATER

OBEZITA

HYPERTENZE

2. Kofein

A still life photograph featuring a clear glass pitcher and two glasses filled with water. The pitcher is on the left, and the glasses are on the right. In the foreground, a wooden cutting board holds a sliced lime and a whole lime. The background is a plain, light-colored wall. The text "2. Kofein" is overlaid in the center in a bold, dark blue font.

Kofein

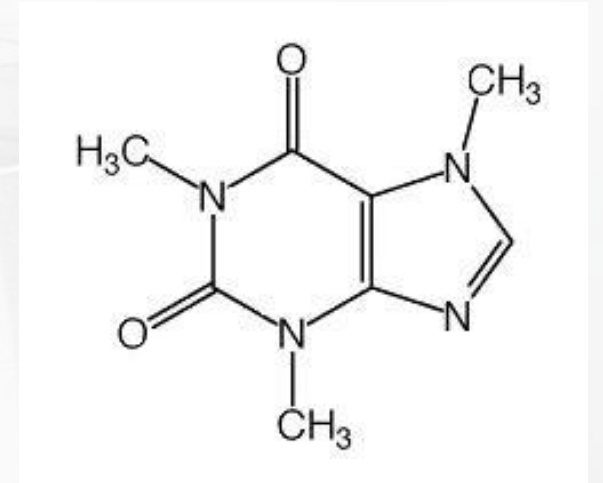
- purinový alkaloid
- nejrozšířenější stimulant

- **thein - ?**

- zastaralé označení, to stejné

- **močopudné účinky - ?**

- méně významné, než se předpokládalo; „kafaři“ adaptace

Zdroje kofeinu

KÁVA

ČAJ

Zdroje kofeinu

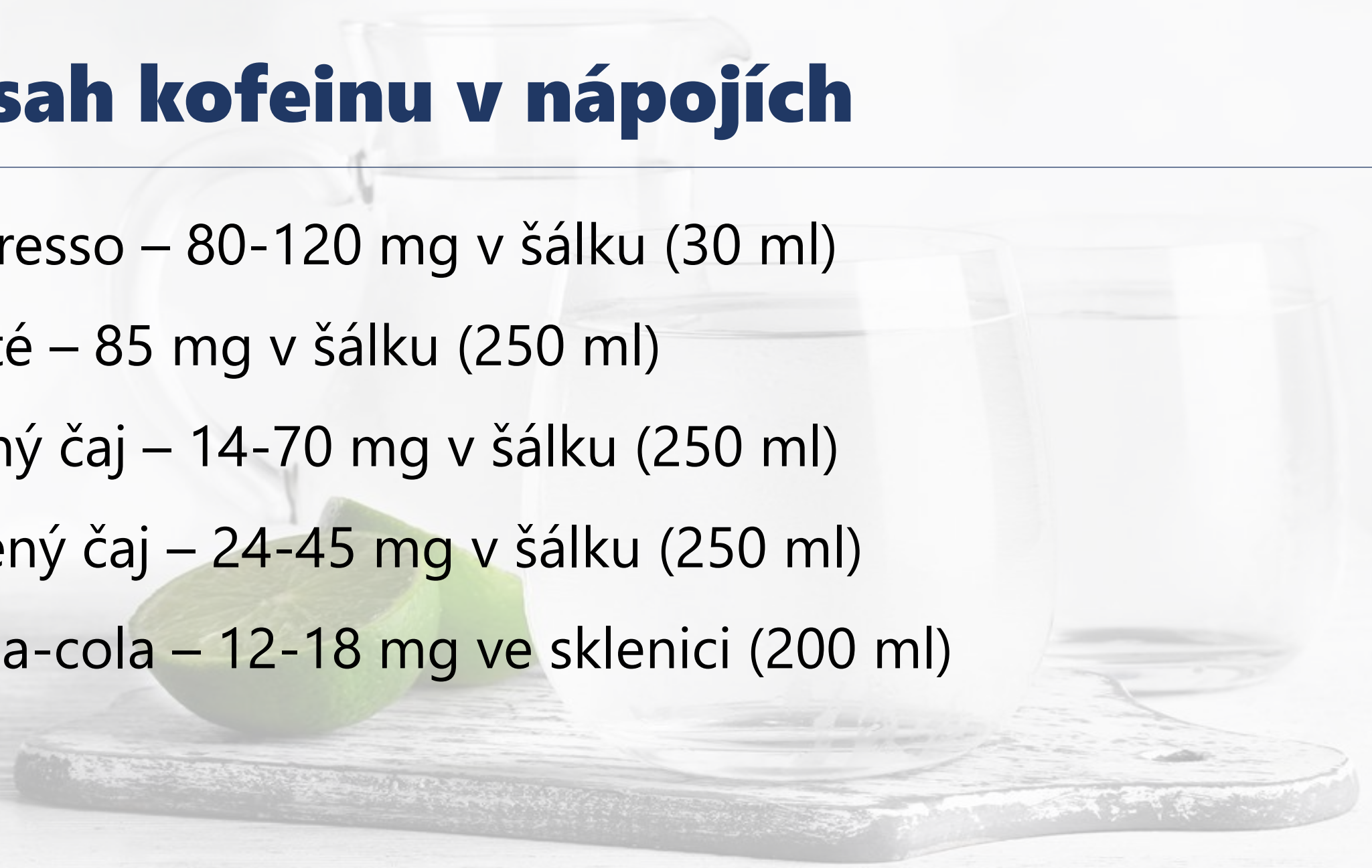
GUARANA

CESMÍNA

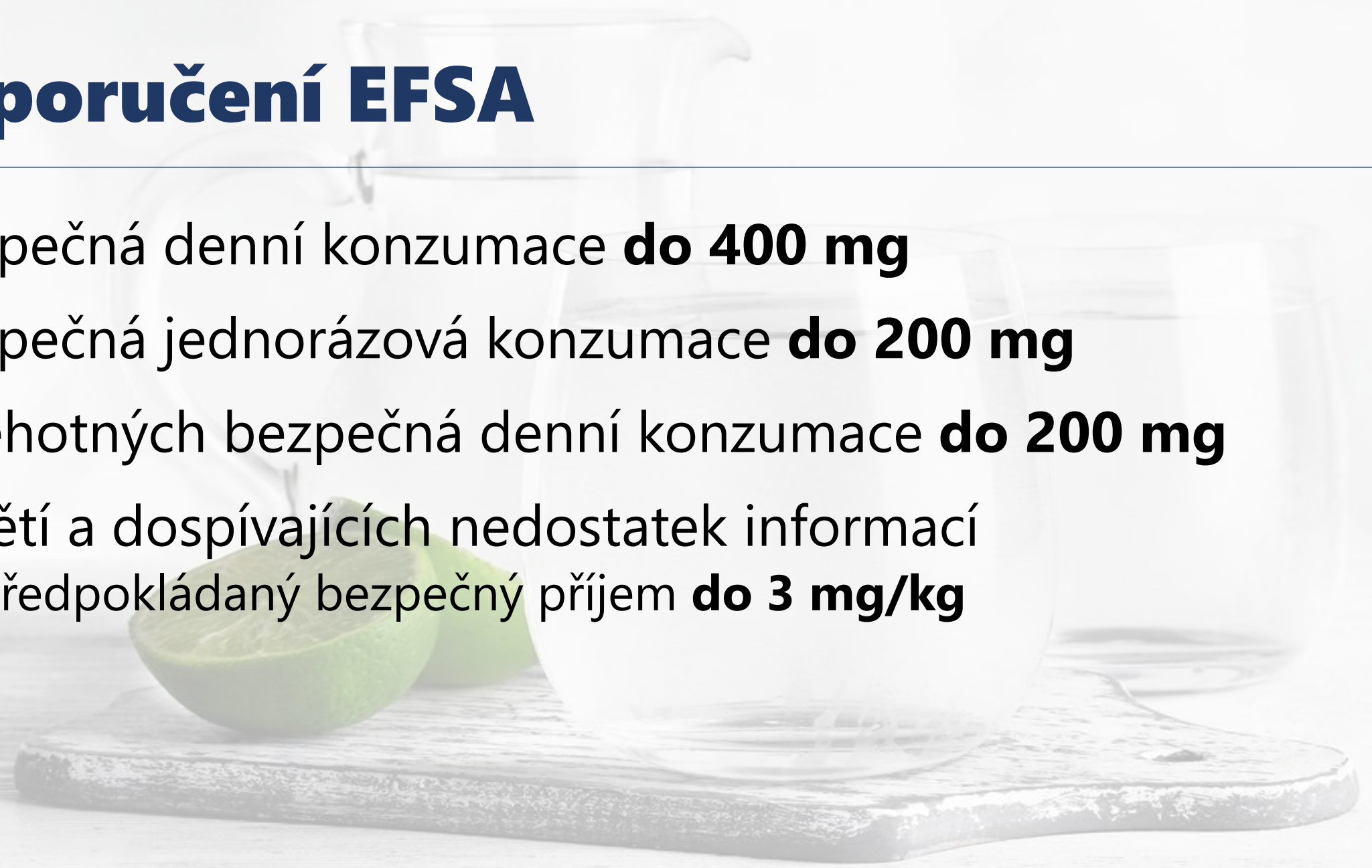
Obsah kofeinu v nápojích

- espresso – 80-120 mg v šálku (30 ml)
  - maté – 85 mg v šálku (250 ml)
  - černý čaj – 14-70 mg v šálku (250 ml)
  - zelený čaj – 24-45 mg v šálku (250 ml)
  - Coca-cola – 12-18 mg ve sklenici (200 ml)
-
- A glass of water with a lime wedge on a wooden coaster. The glass is partially filled with water and sits on a light-colored wooden coaster. A slice of lime is placed on the coaster next to the glass. The background is a soft, out-of-focus light color.

Doporučení EFSA

- bezpečná denní konzumace **do 400 mg**
  - bezpečná jednorázová konzumace **do 200 mg**
  - u těhotných bezpečná denní konzumace **do 200 mg**
  - u dětí a dospívajících nedostatek informací
    - předpokládaný bezpečný příjem **do 3 mg/kg**
-
- A glass of water with a lime wedge on a wooden cutting board. The background is a light, neutral color.

3. Alcohol

A still life photograph featuring a clear glass pitcher and two glasses filled with water. The pitcher is on the left, and the glasses are on the right. In the foreground, a wooden cutting board holds a sliced lime. The background is a plain, light-colored wall. The text "3. Alcohol" is overlaid in the center in a bold, dark blue font.

Patří alkohol do pitného režimu?

NE!

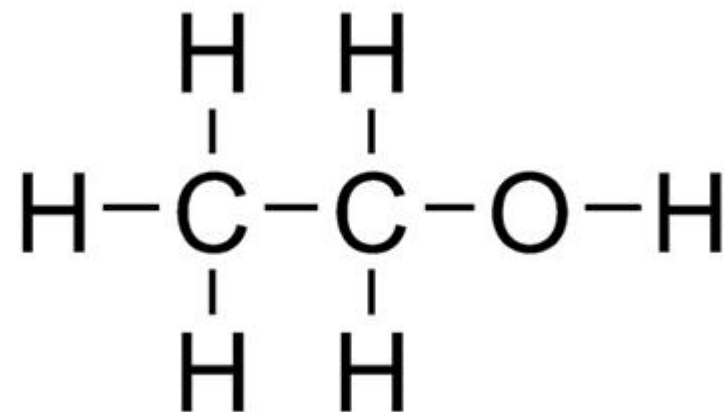
A photograph of a glass of water on a wooden coaster with a lime wedge, and a pitcher in the background. The image is faded and serves as a background for the text.

Ethanol

- alkohol se dvěma uhlíky
- metabolizace pomocí alkoholdehydrogenázy
- **energie:** 1 g alkoholu $\approx$ 29 kJ
- **bezpečná dávka:** muži 20 g/den, ženy 10 g/den
- **pozitivní účinek:** ano, ale... MNOŽSTVÍ + VĚK

Kolik je 20/10 g ethanolu?

• 20 g se nachází v:

- 0,5 l piva
- 2 dl vína
- 5 cl 40% destilátu

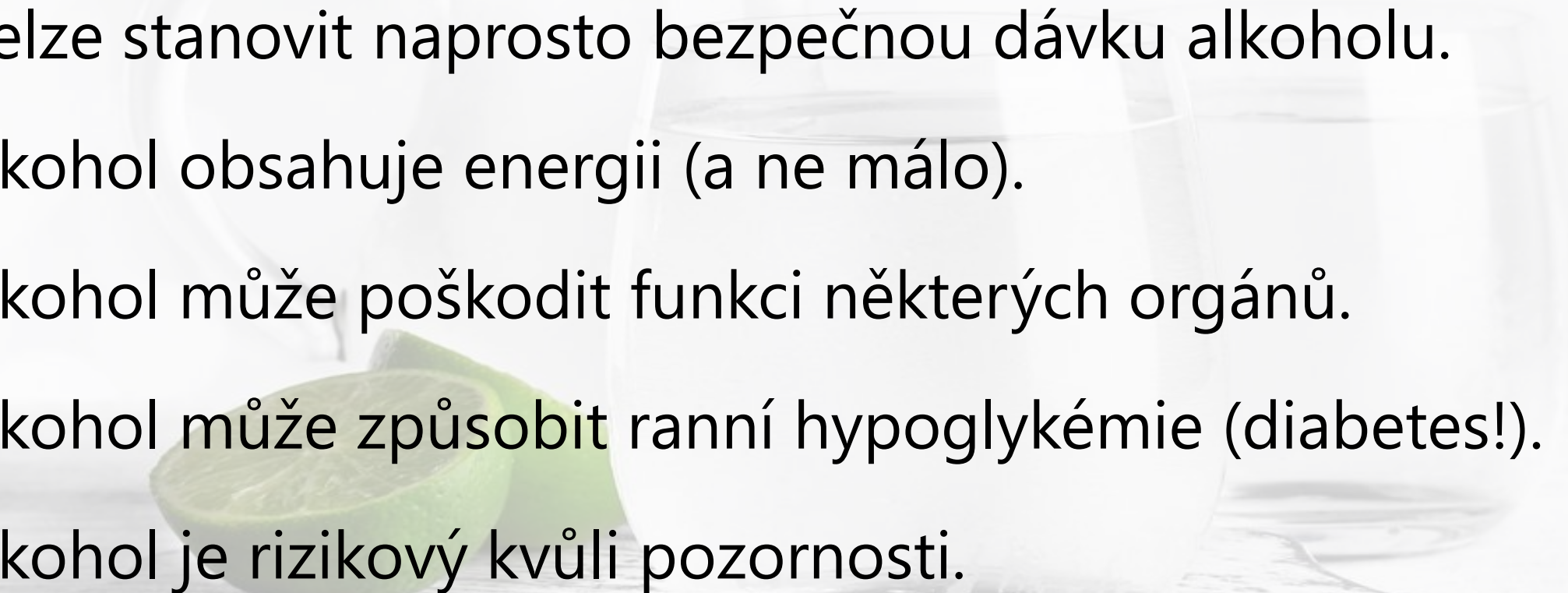
• 10 g se nachází v:

- 0,3 l piva
- 1 dl vína
- 3 cl 40% destilátu

Zásadní je uvědomit si, že...

- 1) Nelze stanovit naprosto bezpečnou dávku alkoholu.
  - 2) Alkohol obsahuje energii (a ne málo).
  - 3) Alkohol může poškodit funkci některých orgánů.
  - 4) Alkohol může způsobit ranní hypoglykémie (diabetes!).
  - 5) Alkohol je rizikový kvůli pozornosti.
-
- A background image showing a glass of water with a lime slice on a wooden cutting board. The image is faded and serves as a decorative background for the text.

Jaké nápoje tedy vybírat?

---

voda
neslazené čaje
ředěné džusy

minerální vody
neředěné džusy
káva

energetické nápoje
soft drinks
alkoholické nápoje